

CONSILIUL LEGISLATIV

Biroul permanent al Senatului

Ep. 162 / 20.04.2026

Biroul permanent al Senatului

L. 279 / 27.04.2026

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru desființarea Academiei Oamenilor de Știință din România și pentru abrogarea Legii 31/2007 privind reorganizarea și funcționarea Academiei Oamenilor de Știință din România.

Analizând propunerea legislativă pentru desființarea Academiei Oamenilor de Știință din România și pentru abrogarea Legii 31/2007 privind reorganizarea și funcționarea Academiei Oamenilor de Știință din România. (b162/13.03.2026), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/1329/23.03.2026 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D246/24.03.2025,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. 1 lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Prezenta propunere are ca obiect de reglementare desființarea Academiei Oamenilor de Știință din România și pentru abrogarea Legii nr. 31/2007 privind reorganizarea și funcționarea Academiei Oamenilor de Știință din România, cu modificările și completările ulterioare.

În sensul justificării prezentului demers legislativ, în Expunerea de motive se arată că „Academia Oamenilor de Știință din România funcționează ca o pseudo-academie, un mecanism de recompensare politică și scocială, finanțat generos din bugetul de stat, fără contribuții reale la știință”.

2. Prin conținutul său normativ, proiectul face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Menționăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Potrivit art. 6 alin. (1) teza a II - a din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, **soluțiile pe care le cuprinde noua reglementare trebuie să fie temeinic fundamentate**, luându-se în considerare interesul social, politica legislativă a statului român și cerințele corelării cu ansamblul reglementărilor interne.

În acest context, semnalăm că **Expunerea de motive nu conține argumentele care să justifice soluțiile legislative preconizate** și nu respectă structura prevăzută la art. 31 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, **nefiind prezentate**, printre altele, **insuficiențele și neconcordanțele reglementărilor în vigoare**, impactul socioeconomic și nici informații referitoare la consultările derulate în vederea elaborării prezentei propuneri, ci doar unele presupuse disfuncționalități.

În ceea ce privește impactul socioeconomic, constatăm că nu se cunoaște accepțiunea prevăzută la art. 31 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 24/2000, respectiv *„efectele asupra mediului macroeconomic, de afaceri, social și asupra mediului înconjurător, inclusiv evaluarea costurilor și beneficiilor”*, în instrumentul de prezentare și motivare afirmându-se că *„Impactul social vizează eliminarea unei structuri ineficiente și utilizarea eficientă a resurselor publice în beneficiul activităților de cercetare cu rezultate cuantificabile și relevante pentru societatea românească”*.

În plus, pornind de la ultima afirmație citată, în absența descrierii a ceea ce ar însemna, în opinia inițiatorilor, *„rezultate cuantificabile și relevante pentru societatea românească”*, semnalăm că, așa cum se prevede la art. 3 din Legea nr. 31/2007, cu modificările și completările ulterioare, principalele atribuții ale Academiei Oamenilor de Știință din România sunt: conceperea, promovarea, dezvoltarea, sprijinirea și protejarea științei sub toate formele, acțiunile și metodele directe, indirecte sau adiacente. Aceste activități, în mod cert, produc cel puțin indirect venituri sau rezultate cuantificabile financiar și generează, pe termen lung, beneficii pentru statul român.

În altă ordine de idei, dar fără a fi lipsită de importanță, constatăm folosirea unui limbaj impropriu unui instrument de prezentare și motivare, care ar trebui să fie, ca și limbajul actului normativ, sobru, apt ca, prin calitatea exprimării, să conducă la înțelegerea soluțiilor preconizate și a necesității adoptării acestora.

Dimpotrivă, fără a prezenta disfuncționalitățile identificate în ceea ce privește activitatea academei, sunt utilizate exprimări disprețuitoare, insinuante sau colocviale, neidonee stilului normativ: „AOSR funcționează ca o pseudo-academie, un mecanism de recompensare politică și socială”, „activitatea de cercetare este aproape inexistentă”, „Membrii includ numeroși foști politicieni, demnitari, persoane condamnate penal sau asociate cu structuri represive ale fostului regim comunist, ceea ce compromite orice pretenție de excelență academică”, „Analiza bugetelor și activităților AOSR relevă o serie de probleme grave care pun sub semnul întrebării justificarea finanțării publice”, „se constată că printre membrii AOSR se numără persoane condamnate definitiv penal sau cu un profil public incompatibil cu exigențele unui organism academic finanțat de stat, fapt care afectează credibilitatea și legitimitatea instituției”.

În acest context, precizăm că, în **Decizia Curții Constituționale nr. 771/2020**, s-a reținut că, „Academia Oamenilor de Știință din România este o **instituție publică de interes public, autonomă, cu profil academic**, având ca obiect de activitate conceperea, promovarea, dezvoltarea, sprijinirea și protejarea științei sub toate formele, acțiunile și metodele directe, indirecte sau adiacente”.

De asemenea, constatăm că sunt folosite afirmații eronate sau inexacte, pe care le prezentăm în continuare, cu titlu de exemplu:

a) În ceea ce privește afirmația potrivit căreia „această asociație a fost transformată în academie, fără ca această schimbare de statut să fie însoțită de criterii academice comparabile cu cele ale Academiei Române”, în primul rând, precizăm că aceasta este eronată, deoarece nu asociația a fost transformată, ci, conform art. 1 alin. (3) din Legea nr. 31/2007, „AOSR este continuatorul și unicul legatar al Academiei de Științe din România care a funcționat în perioada 1936 -1948 și al Asociației Oamenilor de Știință din România, înființată prin Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 1.012 din 30 mai 1956, care și-a schimbat titulatura din Asociația Oamenilor de Știință din România în Academia Oamenilor de Știință din România prin Hotărârea judecătorească din 3 octombrie 1996, adoptată de Judecătoria Sectorului 1 București”.

În al doilea rând, menționăm că la art. 7 alin. (2) din lege sunt prevăzute criteriile academice minimale care trebuie îndeplinite simultan pentru acordarea calității de membru al AOSR, iar altele suplimentare sunt stabilite prin statutul AOSR.

b) Referitor la afirmația potrivit căreia „Membrii titulari și corespondenți sunt aleși pe viață și beneficiază de indemnizații lunare, iar moștenitorii lor primesc, de asemenea, sume neimpozabile”, precizăm că aceasta se îndepărtează mult de realitate, deoarece nu orice moștenitor, ci **numai soțul supraviețuitor și copiii minori, urmași ai membrilor titulari (nu și ai membrilor corespondenți)** ai AOSR, beneficiază lunar de un sprijin material neimpozabil, conform Legii nr. 86/1998 privind acordarea unui sprijin material pentru soțul supraviețuitor și pentru urmașii membrilor Academiei Române.

Acest sprijin este variabil și nu se acordă soților supraviețuitori și copiilor decât dacă beneficiază fie de pensie de urmaș, fie au venituri mai mici decât nivelul venitului net lunar pentru o persoană singură, luat în calcul la stabilirea ajutorului social (doar în cazul soților). Singurul caz ce nu are la bază nivelul venitului este cel în care se acordă 30% din indemnizația netă (cea brută fiind în cuantum de 2.000 lei), pentru soții supraviețuitori care beneficiază de pensie pentru munca depusă și limită de vârstă.

c) Cu privire la afirmația potrivit căreia „În anul 2022, din 9,95 milioane lei alocați, sub 10% (cca. 7,8%) au fost destinați activității efective de cercetare, restul cheltuielilor vizând personal și administrație”, semnalăm că aceasta este eronată, având în vedere că art. 4 din lege nu prevede activitatea de cercetare ca activitate de bază, ci că principalele atribuții ale AOSR sunt: conceperea, promovarea, dezvoltarea, sprijinirea și protejarea științei sub toate formele, acțiunile și metodele directe, indirecte sau adiacente.

Mai mult, la art. 20 alin. (2) din lege se prevede că „Veniturile proprii ale AOSR provin din: programe de cercetare, donații, sponsorizări, taxe, chirii, publicații, studii, prestații editoriale, consultații științifice, studii pentru avize, lucrări de exploatare a unor bunuri mobile și imobile din patrimoniul propriu, precum și din alte activități realizate”.

De asemenea, la art. 20 alin. (2¹) și (2²) din lege se prevede că: „**centrele de cercetare** din cadrul secțiilor științifice de specialitate **funcționează având la bază** criteriul rentabilității și **principiul autofinanțării**. Din fondurile atrase - granturi, sponsorizări, donații, alte bunuri - și din veniturile realizate de acestea, 80% rămân la

dispoziția exclusivă a centrelor de cercetare pentru susținerea și finanțarea activității proprii, iar restul de 20% constituie venit propriu al AOSR”, respectiv că „**Activitatea institutelor și a centrelor de cercetare științifică din cadrul AOSR se organizează ca activitate finanțată integral din venituri proprii și este supusă legislației privind finanțele publice**”.

În altă ordine de idei, învederăm că desființarea unei instituții trebuie să fie fundamentată, în primul rând, pe stabilirea unui raport de cauzalitate cu obiectul de activitate și scopul acesteia, care sunt cele prevăzute în chiar legea sa de înființare, ceea ce în cazul de față nu se regăsește.

Totodată, existența unor disfuncționalități sau insuficiențe în desfășurarea activității unei instituții publice, impun, eventual, adoptarea unor soluții în scopul eficientizării funcționării acesteia, nicidecum în sensul desființării ei.

Față de cele de mai sus, semnalăm că, prin **Decizia nr. 139/2019**, Curtea Constituțională a statuat că „**Fundamentarea temeinică a inițiativelor legislative reprezintă o exigență impusă de dispozițiile constituționale menționate, întrucât previne arbitrarul în activitatea de legiferare, asigurând că legile propuse și adoptate răspund unor nevoi sociale reale și dreptății sociale**”.

Astfel, în lipsa unei fundamentări temeinice a necesității reglementării, soluțiile legislative preconizate sunt susceptibile de a fi viciate de arbitrar, aducându-se atingere dispozițiilor **art. 1 alin. (3) din Constituție**, care consacră statul de drept și principiul dreptății.

5. Așa cum vom arăta în cele ce urmează, soluțiile legislative preconizate încalcă și principiul legalității, prevăzut la art. 1 alin. (5) din Constituție, în componenta referitoare la calitatea legii, textele propuse fiind neclare, incomplete, imprecise și lipsite de predictibilitate, fără a fi avute în vedere, spre exemplu, normele de tehnică legislativă cuprinse la art. 6 alin. (1) teza I¹, la art. 8 alin. (4) teza I² și la art. 36 alin. (1)³ din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

¹ „Proiectul de act normativ trebuie să instituie reguli necesare, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă”.

² „Textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure sau echivoce”.

³ „Actele normative trebuie redactate într-un limbaj și stil juridic specific normativ, concis, sobru, clar și precis, care să excludă orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale și de ortografie”.

5.1. În primul rând, constatăm încălcarea prevederilor art. 16 din Legea nr. 24/2000, deoarece textele preconizate la **art. 1, 2 și 8** instituie un multiplu paralelism legislativ.

Astfel, la **art. 1** se prevede desființarea Academiei Oamenilor de Știință din România, la **art. 2** se preconizează încetarea activității acesteia, iar la **art. 8** se stabilește abrogarea Legii nr. 31/2007, actul normativ ce reglementează reorganizarea și funcționarea academei ca instituție de interes public, cu personalitate juridică de drept public, autonomă, **toate normele urmând să intre în vigoare la aceeași dată**, respectiv data intrării în vigoare a legii care obiectul prezentei propuneri legislative.

Mai mult decât atât, o situație inedită de paralelism legislativ regăsim chiar în titlul propunerii legislative, deoarece sunt redată două obiecte ale legii, desființarea academei, respectiv abrogarea legii pe baza căreia este organizată ca instituție de interes public, ambele operațiuni având același sens și aceleași efecte juridice.

5.2. La **art. 2**, constatăm, în plus, că norma este neclară, deoarece nu se precizează prin ce act a fost înființat Institutul de Cercetări Avansate Interdisciplinare „Constantin Angelescu” (a cărui activitate se propune a înceta la data intrării în vigoare a legii care face obiectul prezentului proiect), în Legea nr. 31/2007 neexistând nicio prevedere referitoare la acest institut.

În acest context, menționăm și faptul că soluția legislativă referitoare la desființarea Institutului de Cercetări Avansate Interdisciplinare „Constantin Angelescu” nu se reflectă în titlul propunerii, nefiind astfel respectate prevederile art. 41 alin. (1)⁴ din Legea nr. 24/2000.

5.3. La **art. 3**, menționăm că norma este imprecisă și lipsită de predictibilitate prin folosirea sintagmei „încetează plata indemnizațiilor către oricare dintre membrii AOSR”, deoarece noțiunea de „indemnizație” are o accepțiune foarte largă.

5.4. La **art. 4**, semnalăm imposibilitatea aplicării soluției preconizate, din mai multe motive.

Mai întâi, constatăm că se urmărește ca toate contractele de muncă ale angajaților AOSR și ai Institutului de Cercetări Avansate Interdisciplinare „Constantin Angelescu” să înceteze în termen de 45 de zile de la data intrării în vigoare a legii care face obiectul prezentei

⁴ „Titlul actului normativ cuprinde denumirea generică a actului, în funcție de categoria sa juridică și de autoritatea emitentă, precum și obiectul reglementării exprimat sintetic”.

propuneri. Prin urmare, ar însemna că timp de 45 de zile după desființarea academiei/institutului, adică după ce persoana juridică angajatoare a încetat să existe, contractele de muncă continuă să producă efecte, deși una dintre părți nu mai există și nici fundament legal pentru raportul juridic.

Este evident că, după încetarea existenței angajatorului, acesta nu mai poate avea salariați, raporturile juridice de muncă dintre aceleași părți nu mai pot continua, salariații nu mai prestează activitate pentru și sub autoritatea angajatorului, care, în mod logic, nemaexistând, nu mai poate să le plătească remunerație.

În al doilea rând, contractele de muncă ale angajaților Academiei Oamenilor de Știință din România încetează, de drept, la data desființării academiei (entitatea angajatoare), adică la data intrării în vigoare a legii care face obiectul prezentului proiect, dată de la care și încetează activitatea academiei. În acest context, menționăm că, potrivit art. 56 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, contractul individual de muncă existent încetează de drept „la data decesului salariatului sau al angajatorului persoană fizică, precum și în cazul dizolvării angajatorului persoană juridică, de la data la care angajatorul și-a încetat existența conform legii”.

De asemenea, precizăm că, potrivit art. 251 alin. (2) din Codul civil, persoanele juridice care nu sunt supuse înregistrării încetează la data actului prin care s-a dispus încetarea sau, după caz, la data îndeplinirii oricărei alte cerințe prevăzute de lege.

În altă ordine de idei, menționăm că norma este imprecisă prin folosirea sintagmei „în condițiile legii”, neînțelegându-se conform prevederilor cărei legi încetează contractele de muncă ale angajaților academiei și institutului vizate.

Raportat la dreptul fundamental la asigurarea unui nivel de trai decent, prevăzut la art. 47 din Constituție, constatăm că, în afara prevederii unui termen de 45 de zile de la data intrării în vigoare a legii în care să înceteze contractele de muncă ale angajaților academiei și institutului, termen de altfel inaplicabil, deoarece, așa cum am arătat *supra*, după desființarea persoanei juridice angajatoare, contractele de muncă ale salariaților acesteia încetează de drept, propunerea legislativă nu conține dispoziții în sensul respectării acestui drept, nestabilind, nici măcar prin trimitere, vreo măsură de protecție socială pentru salariați, care, în mod intempestiv, nu vor mai realiza venituri salariale, care să

le asigure lor și familiilor un nivel de trai decent și nici dreptul la asistență medicală în unitățile sanitare de stat.

Prin textul propus se urmărește și încetarea tuturor contractelor de muncă ale angajaților Institutului de Cercetări Avansate Interdisciplinare „Constantin Angelescu” în termen de 45 de zile de la data intrării în vigoare a legii care face obiectul prezentei propuneri. Dat fiind faptul că, potrivit observației formulate la pct. 3 *supra*, nu se precizează prin ce act a fost înființat Institutul de Cercetări Avansate Interdisciplinare „Constantin Angelescu” (nefiind clar care este statutul juridic al acestui institut), norma este lipsită de predictibilitate.

5.5. La **art. 5**, constatăm că se urmărește ca, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a legii care face obiectul prezentei propuneri, Guvernul să stabilească destinația patrimoniului AOSR. Prin urmare, ar însemna că, după încetarea persoanei juridice (academia în cauză), fără ca prin actul care dispune aceasta (legea) să se stabilească o persoană juridică succesoare care să preia patrimoniul și drepturile și obligațiile AOSR, referitor la patrimoniul acestuia va dispune, fără a avea nicio calitate legală, Guvernul.

În plus, semnalăm că norma **încalcă principiul ierarhiei actelor normative**, prevăzut la art. 4 din Legea nr. 24/2000, deoarece destinația patrimoniului⁵ unei **instituții publice al cărei act juridic de înființare este legea** nu poate fi stabilită printr-un act normativ infralegal, emis de Guvern, ci trebuie stabilită prin legea care are ca obiect desființarea acelei instituții.

Totodată, constatăm că, prin folosirea sintagmei „cu excepția bunurilor care au făcut obiectul contribuției membrilor Asociației Academia Oamenilor de Știință din România, care revin acestora, în condițiile legii, după caz”, norma este lipsită de predictibilitate și de corectitudine juridică, deoarece patrimoniul Academiei Oamenilor de Știință din România, instituție de interes public, cu personalitate juridică de drept public, autonomă, nu este constituit din contribuții ale membrilor unei asociații, ci conform art. 20 alin. (3) din lege, patrimoniul AOSR este alcătuit din:

„a) bunuri mobile și imobile;

b) bunuri mobile și imobile, proprietate publică sau privată a statului ori a unităților administrativ-teritoriale, atribuite în administrare sau în folosință în condițiile legii;

⁵ Potrivit art. 187 din Codul Civil, patrimoniul fiind unul dintre elementele constitutive ale oricărei persoane juridice.

c) alte bunuri dobândite potrivit legii”.

De asemenea, menționăm că soluția legislativă preconizată este contrară normelor de drept administrativ și civil referitoare la încetarea existenței unei persoane juridice de drept public.

5.6. La **art. 6**, precizăm că norma este neclară prin folosirea sintagmei „obligațiile privind raportările financiare”, în lipsa unei definiții sau a unei trimiteri la o astfel de definiție.

5.7. La **art. 7**, menționăm că norma este neclară și incompletă, deoarece nu se înțelege ce documente include arhiva academei care va fi preluată de către Academia Română.

Totodată, precizăm că, raportat la natura documentelor care ar putea să constituie arhiva academei (ne referim aici, în special, la documentele cu valoare istorică), nu este clar cum va fi preluată această arhivă de către Academia Română, respectiv care va fi procedura în baza căreia se va realiza această preluare.

*

* *

În concluzie, prezenta propunere legislativă nu poate fi promovată în forma propusă.

PREȘEDINTE
Florin IORDACHE

București
Nr. 377/17.04.2026